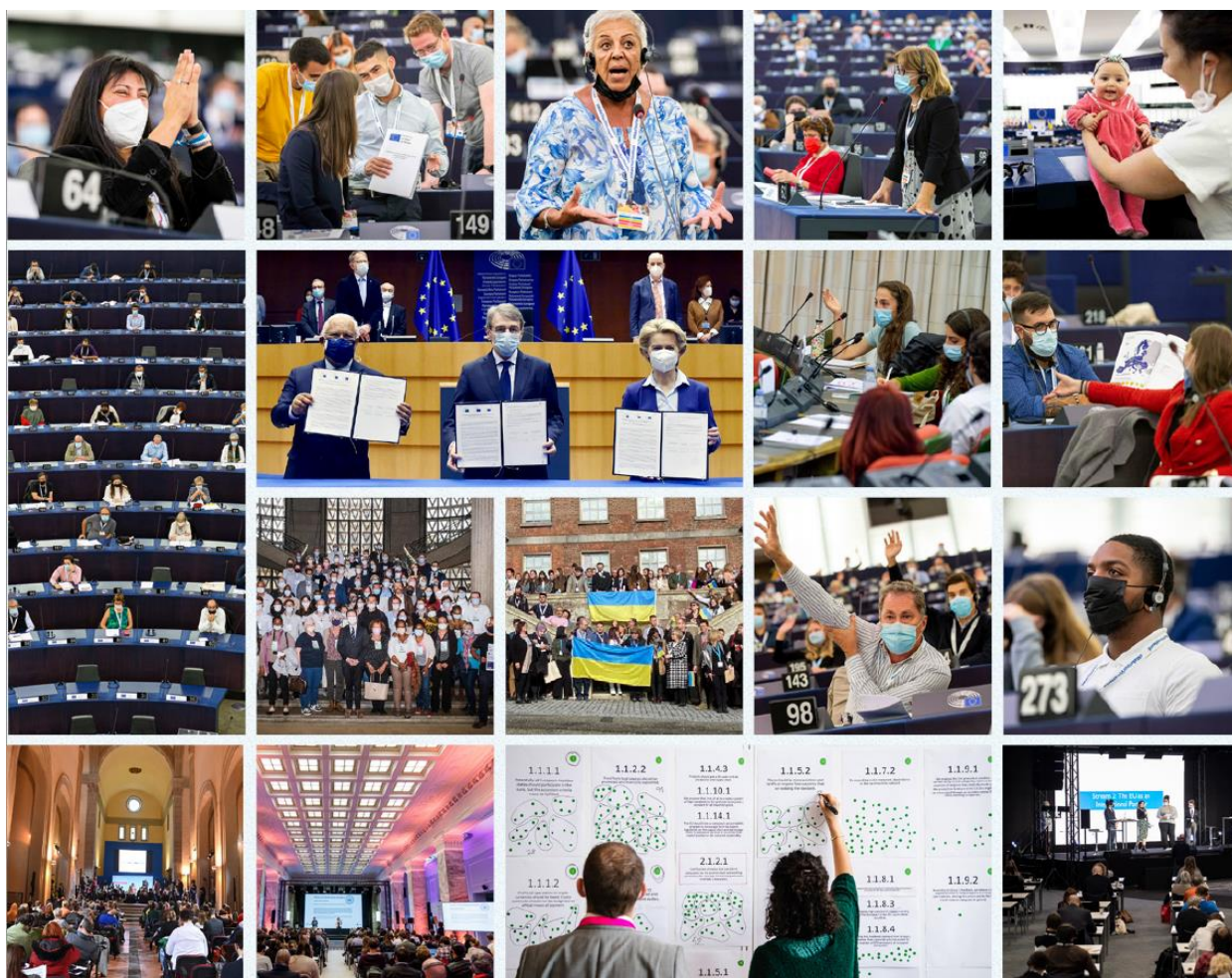

Η συνέχεια στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης

- ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΣ -

Διάσκεψη για
το Μέλλον της
Ευρώπης

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε για τους βουλευτές και το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως υλικό αναφοράς για να τους βοηθήσει στο κοινοβουλευτικό τους έργο. Το περιεχόμενο του εγγράφου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του συντάκτη/των συντακτών και οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εκφράζουν την επίσημη θέση του Κοινοβουλίου. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή και μετάφραση για μη εμπορικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται μνεία της πηγής και ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ενημερωθεί και του έχει αποσταλεί αντίγραφο.

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024.

Για να επικοινωνήσετε με τον συντάκτη/τους συντάκτες, μπορείτε να στείλετε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: ifru@europarl.europa.eu
<https://conference-followup.europarl.europa.eu/el/home>

Επισκόπηση

Η παρούσα έκθεση παρέχει ενοποιημένη επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης. Από το 2021 έως το 2022 η Διάσκεψη προσέφερε ένα άνευ προηγουμένου μοντέλο συμμετοχικής δημοκρατίας. Συμμετείχαν 450 μέλη της ολομέλειας και τέσσερις ομάδες πολιτών με 800 τυχαία επιλεγμένους πολίτες από όλα τα κράτη μέλη και το υπόβαθρο, για να σχεδιάσουν τη μελλοντική πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από αυτήν τη συλλογική προσπάθεια προέκυψαν 49 προτάσεις, οι οποίες περιείχαν 326 ειδικά μέτρα σε εννέα θεματικούς τομείς.

Στην κοινή δήλωση που συμφωνήθηκε κατά την έναρξη της Διάσκεψης, οι Πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είχαν καλέσει τους πολίτες να συμμετάσχουν στη συζήτηση και να εκφράσουν την άποψή τους για το μέλλον της Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό, δεσμεύτηκαν από κοινού να ακούσουν τους Ευρωπαίους και να δώσουν γρήγορα συνέχεια στις συστάσεις της Διάσκεψης.

Βασικά πορίσματα:

- **επιτυχία για τη συμμετοχική δημοκρατία:** Έως το τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου του Κοινοβουλίου το 2024, η συνέχεια που δόθηκε από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ είχε ως αποτέλεσμα 323 πρωτοβουλίες εφαρμογής. Οι πρωτοβουλίες αυτές, τόσο νομοθετικές όσο και μη νομοθετικές, κάλυπταν το 75 % του συνόλου των μέτρων της Διάσκεψης, είτε πλήρως είτε εν μέρει. Σχεδόν τα τρία τέταρτα έχουν πλέον ολοκληρωθεί, μόλις 2 χρόνια μετά τη λήξη της Διάσκεψης. Λαμβάνοντας υπόψη τις συντονισμένες προσπάθειες για τη μετουσίωση των προτάσεων της Διάσκεψης σε δράσεις πολιτικής, το αποτέλεσμα αυτό αποδεικνύει τον ρόλο της Διάσκεψης ως καινοτόμου τρόπου οργάνωσης της δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ. Υπογραμμίζει επίσης τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα συμμετοχικά εργαλεία παράλληλα με τις δομές της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, ώστε να καταστεί δυνατός ο καλύτερος διάλογος μεταξύ των πολιτών και όλων των επιπέδων χάραξης πολιτικής.
- **η συνέχεια που δόθηκε ποικίλλει ανά τομέα - τα ισχυρά αποτελέσματα όσον αφορά την Οικονομία, το Κλίμα και την ΕΕ στον κόσμο έρχονται σε αντίθεση με τα ασθενέστερα αποτελέσματα στη Δημοκρατία και την Εκπαίδευση:** Τα θέματα της Διάσκεψης για την Οικονομία, το Κλίμα και την ΕΕ στον κόσμο παρουσίασαν υψηλά ποσοστά υλοποίησης, ακολουθούμενα από την Υγεία και τις Αξίες. Αυτό δείχνει ότι συχνά οι ιδέες της Διάσκεψης συγκλίνουν με το γενικότερο πολιτικό θεματολόγιο, ιδίως στηρίζοντας τα έργα πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, π.χ. φακέλους που σχετίζονται με την Πράσινη Συμφωνία και την οικονομική ασφάλεια.

Τα μέτρα της Διάσκεψης στους τομείς της Δημοκρατίας και της Εκπαίδευσης έχουν εφαρμοστεί λιγότερο ικανοποιητικά. Αυτό μπορεί επίσης να συνδέεται με το γεγονός ότι ορισμένα μέτρα απαιτούν τροποποίηση των Συνθηκών για να εφαρμοστούν, για παράδειγμα για τη θέσπιση κοινών προγραμμάτων σπουδών σε επίπεδο ΕΕ για ορισμένα θέματα ή για την εισαγωγή πιο επίσημων ευρωπαϊκών πολιτιστικών συμβόλων. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η μετάβαση από ορισμένες φιλοδοξίες της Διάσκεψης σε δράση σε επίπεδο ΕΕ θα απαιτούσε την υπέρβαση των διαρθρωτικών περιορισμών στην αρμοδιότητα της ΕΕ, δηλαδή μέσω θεσμικών μεταρρυθμίσεων. Επιπλέον, ορισμένα πολύ αφηρημένα ή ειδικά μέτρα επίσης δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη.

- **τα εκκρεμή ζητήματα- τροποποίηση των Συνθηκών και θεσμική μεταρρύθμιση:** Συνολικά, τριάντα ένα μέτρα της Διάσκεψης θεωρείται ότι απαιτούν αλλαγές στις Συνθήκες για την πλήρη υλοποίησή τους, πολλά εκ των οποίων στους τομείς της δημοκρατίας και της εκπαίδευσης. Οι πολίτες θέλουν όχι μόνο να βελτιώσει η ΕΕ ορισμένες πολιτικές, αλλά και να ενεργεί πιο αποτελεσματικά συνολικά. Σύμφωνα με τα στοιχεία, ενώ η τομεακή χάραξη πολιτικής της ΕΕ συμβαδίζει με πολλά μέτρα της Διάσκεψης, οι εκκλήσεις για βελτίωση της λειτουργίας της ΕΕ γενικότερα δεν έχουν (ακόμη) ληφθεί

υπόψη. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ξεκίνησε συζητήσεις σχετικά με την αναθεώρηση των Συνθηκών, ενεργοποιώντας τη διαδικασία του άρθρου 48 ΣΕΕ με λεπτομερείς προτάσεις για την τροποποίηση των Συνθηκών σε δύο ψηφίσματα και μια έκθεση πρωτοβουλίας, αλλά εξακολουθούν να εκκρεμούν συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένους φακέλους και μέτρα της Διάσκεψης διατίθενται εδώ:

[Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη συνέχεια που δόθηκε στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης](#)

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ - ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ουσιαστική συνέχεια που δόθηκε στη Διάσκεψη καταδεικνύει τη δέσμευση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ να ανταποκριθούν στις ανησυχίες των πολιτών. Τα τρία τέταρτα των μέτρων της Διάσκεψης έχουν ήδη υλοποιηθεί, είτε πλήρως είτε εν μέρει, αν και η αξία μιας δεδομένης εφαρμογής πολιτικής μπορεί ενίοτε να είναι περίπλοκη και να επιδέχεται ερμηνεία. Αυτό καθιστά τη Διάσκεψη καινοτόμο και επικοδομητικό τρόπο οργάνωσης της συμμετοχής των πολιτών στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ.

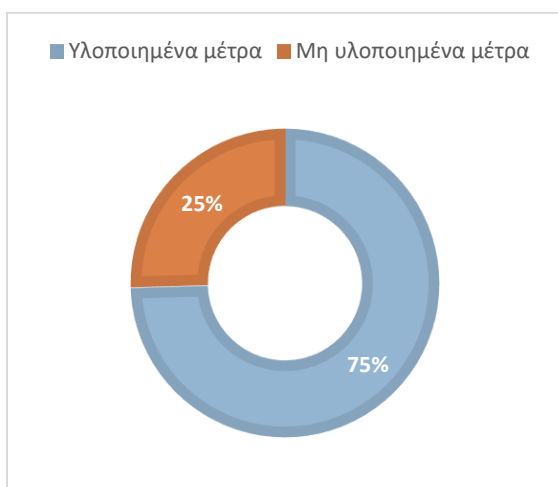
Συνολικά, έως τις 31 Μαΐου 2024, είχαν προσδιοριστεί 323 πρωτοβουλίες εφαρμογής που σχετίζονται με τα αποτελέσματα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

Μέσω αυτών, εξετάστηκαν τα τρία τέταρτα (75 %) των μέτρων της Διάσκεψης (243 από τα 326). Αυτό σημαίνει ότι έχει δοθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική, πλήρης ή μερική συνέχεια. Στο αντίθετο άκρο, το 25 % των μέτρων της Διάσκεψης (83) δεν έχει (ακόμη) υλοποιηθεί καθόλου. Αυτό περιλαμβάνει ορισμένα που απαιτούν τροποποίηση των Συνθηκών για την πλήρη εφαρμογή τους.

Από το σύνολο των 323 πρωτοβουλιών που προσδιορίστηκαν, οι 185 έχουν νομοθετικό χαρακτήρα και οι 138 είναι μη νομοθετικές (57 % έναντι 43 % αντίστοιχα). Δύο χρόνια μετά τη λήξη της Διάσκεψης, σχεδόν τα τρία τέταρτα αυτών των πρωτοβουλιών έχουν ολοκληρωθεί,

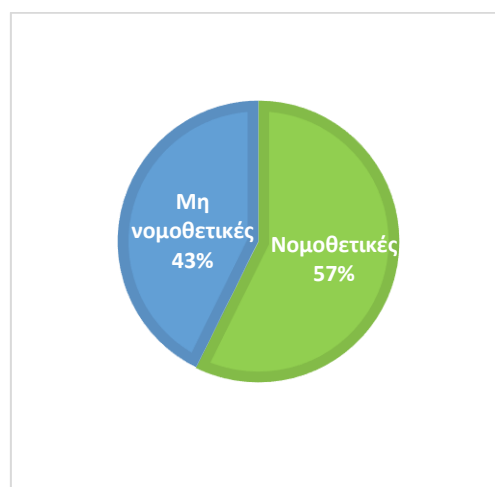
ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

243/326 (75 %) υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης
83/326 (25 %) μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ / ΜΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

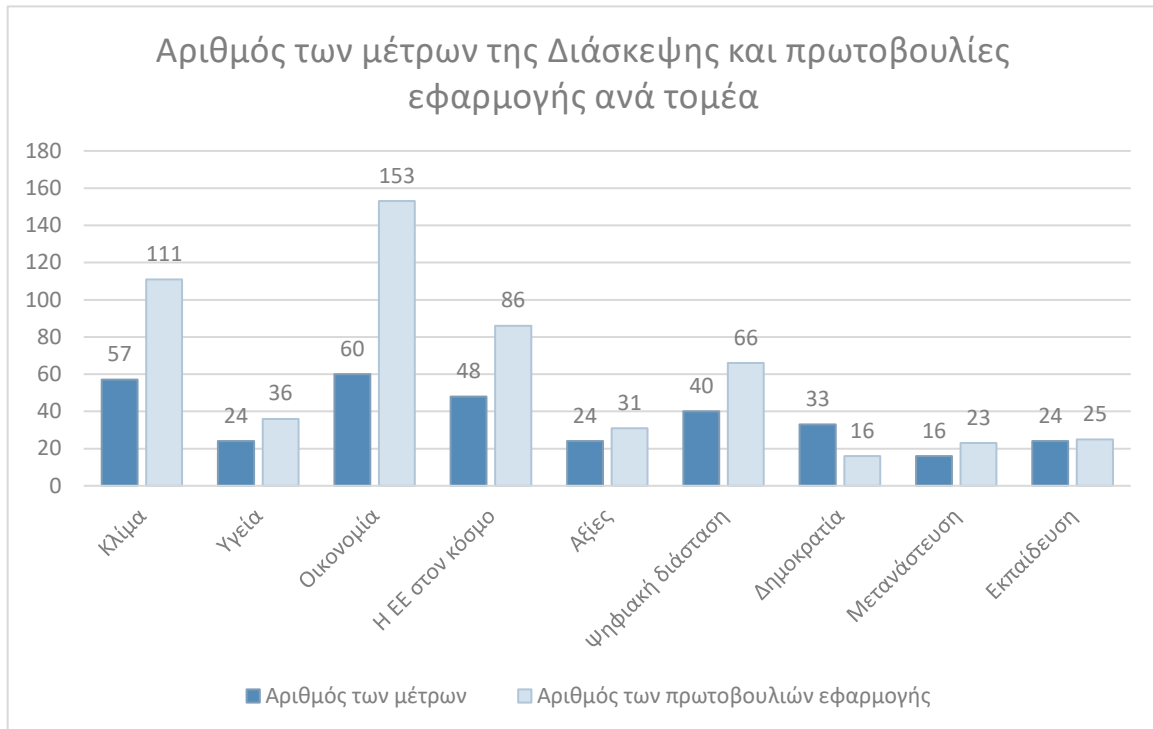
185/323 νομοθετικές πρωτοβουλίες
138/323 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

Ο αριθμός των πρωτοβουλιών εφαρμογής διαφέρει σημαντικά μεταξύ των εννέα θεμάτων της Διάσκεψης. Είναι σαφές ότι σε ορισμένους τομείς πολιτικής έχει δοθεί πιο ενεργή συνέχεια από ότι σε άλλους.

- Οι περισσότερες πρωτοβουλίες συνέχειας περιλαμβάνονται στα θέματα *Οικονομία* (153 πρωτοβουλίες), *Κλίμα* (111 πρωτοβουλίες) και *η ΕΕ στον κόσμο* (86 πρωτοβουλίες).
- Οι λιγότερες πρωτοβουλίες συνέχειας αφορούσαν τη *Μετανάστευση* (23 πρωτοβουλίες), την *Εκπαίδευση* (25 πρωτοβουλίες), και τη *Δημοκρατία* (16 πρωτοβουλίες).

Το επόμενο γράφημα δείχνει πόσες πρωτοβουλίες εφαρμογής υπάρχουν ανά θέμα και πώς αυτό συγκρίνεται με τον αριθμό των μέτρων της Διάσκεψης. (Ορισμένες διαφορές μπορεί επίσης να οφείλονται στον τρόπο διάρθρωσης της αρχικής πρότασης της Διάσκεψης).

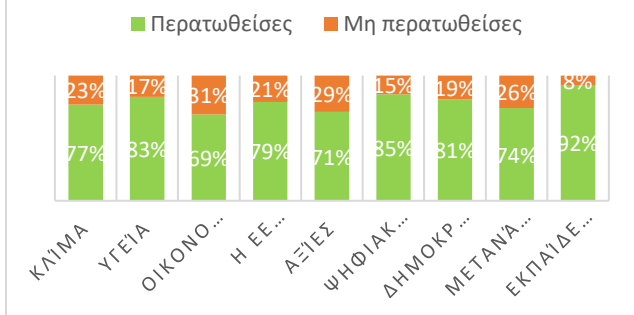

Σημ.: Στο γράφημα αυτό, οι συνολικοί αριθμοί υπερβαίνουν τις 323 πρωτοβουλίες. Κάθε πρωτοβουλία υπολογίζεται μία φορά σε καθένα από τα θέματα με τα οποία μπορεί να συσχετιστεί.

Περατωθείσες διαδικασίες (από την 31η Μαΐου 2024)

Στο τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου του Κοινοβουλίου, από το σύνολο των 323 πρωτοβουλιών εφαρμογής, είχαν ολοκληρωθεί 238 διαδικασίες (74 %). Συγκριτικά, 85 διαδικασίες βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη (26 %). Και πάλι, τα αποτελέσματα αυτά διαφοροποιούνται περισσότερο ανάλογα με κάθε θέμα της Διάσκεψης. Το θέμα *Εκπαίδευση* είναι ειδική περίπτωση με το 92 % των ολοκληρωμένων πρωτοβουλιών, η μεγάλη πλειονότητα των οποίων είναι μη νομοθετικής φύσης.

**ΠΕΡΑΤΩΘΕΙΣΣ/ΜΗ
ΠΕΡΑΤΩΘΕΙΣΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ**

238/323 περατωθείσες διαδικασίες
85/323 μη περατωθείσες διαδικασίες

Ορισμένες από τις μη περατωθείσες διαδικασίες θα μπορούσαν να συνεχιστούν κατά την επόμενη κοινοβουλευτική περίοδο. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε θέσεις σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με αρκετούς από αυτούς τους εκκρεμείς φακέλους. Για τους υπόλοιπους, το νέο Κοινοβούλιο θα πρέπει να αποφασίσει σχετικά με τη θέση του μετά την εκ νέου σύγκλησή του τον Ιούλιο του 2024.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΠΟΙΚΙΛΛΟΥΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ: ΙΣΧΥΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ - ΑΣΘΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εξετάστηκαν πολλά θέματα της Διάσκεψης όπως της Οικονομίας, του Κλίματος και της ΕΕ στον κόσμο, για τη στήριξη του θεματολογίου για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ακολουθούμενη από τα θέματα της Υγείας και των Αξιών. Εξακολουθούν να υπάρχουν περισσότερες προκλήσεις στους τομείς της Δημοκρατίας και της Εκπαίδευσης.

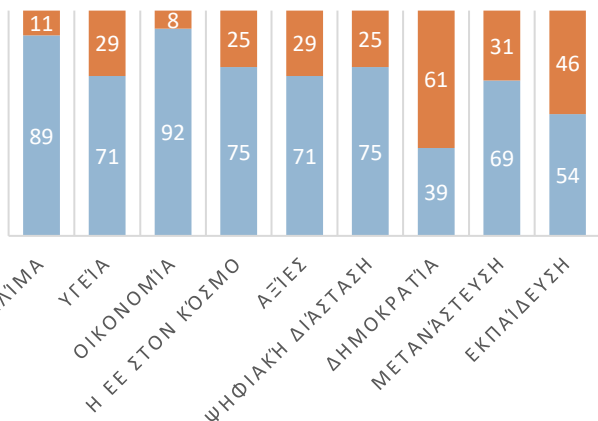
(Λεπτομέρειες για κάθε θέμα παρέχονται στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου.)

Εξετάζοντας διεξοδικότερα καθένα από τα εννέα θέματα της Διάσκεψης, διαπιστώνεται ένας μικρός αριθμός τομέων που είναι «πιο δραστήριοι»: Η Οικονομία, το Κλίμα και η ΕΕ στον κόσμο αντιπροσωπεύουν τον μεγαλύτερο αριθμό πρωτοβουλιών εφαρμογής, τον μεγαλύτερο αριθμό μέτρων που εξετάστηκαν στη Διάσκεψη, καθώς και τις περισσότερες διαδικασίες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί.

Οι λιγότερο ενεργοί τομείς, με τις λιγότερες πρωτοβουλίες εφαρμογής και τα λιγότερα υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης, είναι η Μετανάστευση, η Εκπαίδευση και η Δημοκρατία.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ/ΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

■ Υλοποιημένα μέτρα ■ Μη υλοποιημένα μέτρα ■ Column1

Οι τομείς της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης με τα περισσότερα υλοποιημένα μέτρα:

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 92 % (55/60 μέτρα)
- ΚΛΙΜΑ 89 % (51/57 μέτρα)
- Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ 75% (36/48 μέτρα).

Οι τομείς της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης με τα λιγότερα υλοποιημένα μέτρα:

- ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ 69 % (11/16 μέτρα),
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 54 % (13/24 μέτρα)
- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 39 % (13/33 μέτρα).

Ένας λόγος για τον οποίο το *Κλίμα και η Οικονομία* περιλαμβάνουν τα περισσότερα υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης μπορεί να είναι ότι περιέχουν πολλές αλληλένδετες και οριζόντιες πολιτικές. Σε αυτές περιλαμβάνονται, π.χ., πολιτικές που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία ή την οικονομική ασφάλεια. Η Διάσκεψη υποστήριξε τις εκκλήσεις για επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί οικονομικοί και κοινωνικοί συμβιβασμοί.

Υπάρχουν 83 μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης που δεν έχουν υλοποιηθεί. Όπως φαίνεται στο γράφημα, τα περισσότερα «κενά» εμφανίζονται στους τομείς της *Δημοκρατίας* (20 μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης που δεν έχουν υλοποιηθεί) της *Εκπαίδευσης* (11 μη υλοποιημένα), της *ΕΕ στον κόσμο* (12 μη υλοποιημένα) και των *Αξιών* (7 μη υλοποιημένα).

Αντιθέτως, οι τομείς με τα λιγότερα κενά στην εφαρμογή είναι η *Οικονομία* (5 μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης), το *Κλίμα*

ΜΗ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ

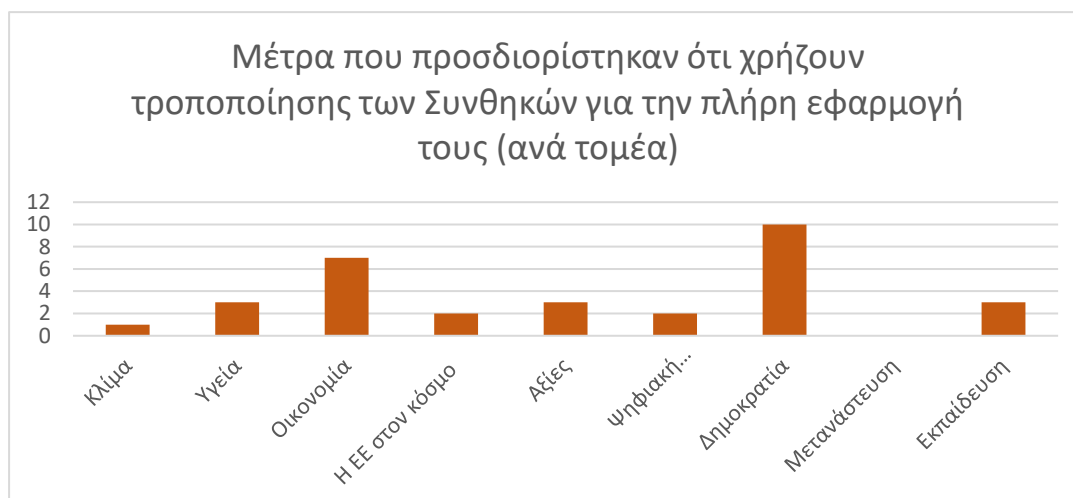
(6 μη υλοποιημένα) και η *Υγεία* (7 μη υλοποιημένα).

ΤΑ ΕΚΚΡΕΜΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Τριάντα ένα μέτρα της Διάσκεψης συνεπάγονται τροποποίηση των Συνθηκών για την πλήρη εφαρμογή τους. Η μετάβαση από ορισμένες φιλοδοξίες της Διάσκεψης σε δράση σε επίπεδο ΕΕ -ιδίως σε θέματα *Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης*- θα απαιτούσε την υπέρβαση ορισμένων περιορισμών στην αρμοδιότητα της ΕΕ, ιδίως μέσω θεσμικών μεταρρυθμίσεων. Ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει κινήσει τη διαδικασία αναθεώρησης των Συνθηκών, εξακολουθούν να εκκρεμούν συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στη Διάσκεψη, οι πολίτες επικεντρώθηκαν στον προσδιορισμό των επιθυμητών αποτελεσμάτων πολιτικής και όχι στους μηχανισμούς για την επίτευξή τους. Για τον σκοπό αυτό, θα επιφορτίσουν τους νομοθέτες και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ιδίως τους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους. Ως εκ τούτου, λίγα μόνο μέτρα της Διάσκεψης ζητούν ρητά την τροποποίηση των Συνθηκών: (8.3, 10.3 και 25.4).

Ωστόσο, 31 μέτρα της Διάσκεψη έχει κριθεί ότι χρήζουν *έμμεσα* τροποποίησης των Συνθηκών για την πλήρη εφαρμογή τους. Οι θεματικοί τομείς που επηρεάζονται περισσότερο από αυτό είναι η *Δημοκρατία, η Οικονομία και η Υγεία, αλλά και οι Αξίες και η Εκπαίδευση*. Για τους πολίτες, οι πολιτικές για την υγεία, την ενέργεια, την εκπαίδευση και τις εξωτερικές υποθέσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από «περισσότερη ΕΕ». Αυτό περιλαμβάνει περισσότερες αποφάσεις σε αυτούς τους τομείς που λαμβάνονται από κοινού σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων με ειδική πλειοψηφία, ή τη θέσπιση προτύπων σε επίπεδο ΕΕ. Ορισμένα μέτρα αποσκοπούν στην εισαγωγή κοινών ή υποχρεωτικών προγραμμάτων σπουδών στο σχολείο, π.χ. σχετικά με τα υγιεινά τρόφιμα ή τη βιοποικιλότητα ή την καλύτερη εκπαίδευση σχετικά με την ΕΕ, την ιστορία και την ενσωμάτωσή της. Ωστόσο, άλλα μέτρα αποσκοπούν στην ενίσχυση των κοινωνικών πολιτικών της ΕΕ και στην καλύτερη επιβολή του καθεστώτος του κράτους δικαίου.

Έκταση	Μέτρα που προσδιορίστηκαν ότι χρήζουν τροποποίησης των Συνθηκών για την πλήρη εφαρμογή τους	
	Αριθμός των μέτρων	Στοιχεία αναφοράς του μέτρου
Κλίμα	1	6.6
Υγεία	3	8.3· 10.1, 10.3
Οικονομία	7	12.21· 13.5· 14.1, 14.4· 15.5, 15.8· 16.5
Η ΕΕ στον κόσμο	2	21.1, 21.3
Αξίες	3	25.4· 27.4· 29.5
Ψηφιακή διάσταση	2	32.1, 32.2
Δημοκρατία	10	37.1, 37.6· 38.2, 38.4· 39.1, 39.3, 39.6, 39.7· 40.2, 40.3
Μετανάστευση	0	--
Εκπαίδευση	3	46.1· 48.2, 48.3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

- 1) Κλίμα
- 2) Υγεία
- 3) Οικονομία
- 4) Η ΕΕ στον κόσμο
- 5) Αξίες
- 6) Ψηφιακή διάσταση
- 7) Δημοκρατία
- 8) Μετανάστευση
- 9) Εκπαίδευση

1) ΚΛΙΜΑ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: όσον αφορά το ΚΛΙΜΑ, η ολομέλεια της Διάσκεψης ενέκρινε 7 προτάσεις που χωρίζονται σε 57 μέτρα. Οι προτάσεις επικεντρώνονται, αντίστοιχα, στη διατήρηση του κλίματος και της βιοποικιλότητας· στην προώθηση των βιολογικών τροφίμων και της καλής διαβίωσης των ζώων σε συνδυασμό με την επισιτιστική ασφάλεια, καθώς και την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης —ιδίως όσον αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό και τις μεταφορές— και την αντιμετώπιση του κοινωνικού κόστους της.

Έχει δοθεί πολύ καλή συνέχεια στο θέμα, καθώς υλοποιήθηκαν 51 από τα 57 (89 %) σχετικά μέτρα της Διάσκεψης. Επιπλέον, 5 μέτρα για το ΚΛΙΜΑ είναι τα μέτρα που έχουν υλοποιηθεί συνολικά το περισσότερο, δηλαδή για τα οποία καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός πρωτοβουλιών συνέχειας. Περίπου το 60 % των πρωτοβουλιών εφαρμογής είναι νομοθετικές και οι περισσότερες διαδικασίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Ωστόσο, ορισμένοι βασικοί φάκελοι παραμένουν ημιτελείς, όπως η μεταρρύθμιση των κανόνων για τα φυτοφάρμακα.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: τα μέτρα της Διάσκεψης που καλύπτονται καλύτερα από το θεματολόγιο πολιτικής της ΕΕ επικεντρώνονται στην πράσινη μετάβαση, τη γεωργία, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την κυκλική οικονομία. Έως και 13 πρωτοβουλίες ανταποκρίθηκαν σε έκκληση των πολιτών για την επίτευξη και, όπου είναι δυνατόν, την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, ιδίως μέσω επενδύσεων σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης, για τη μείωση των εξωτερικών εξαρτήσεων (3.1 και 3.3). Άλλες 14 πρωτοβουλίες εφαρμογής κάλυψαν την προστασία των υδάτινων πηγών και την καταπολέμηση της ρύπανσης των ποταμών και των ωκεανών (2.7). Εν τω μεταξύ, 9 πρωτοβουλίες αφορούσαν, για παράδειγμα, το μέτρο της προβολής της έννοιας της πράσινης και της γαλάζιας οικονομίας, με την προώθηση αποτελεσματικής φιλικής προς το κλίμα γεωργίας και αλιείας, διασφαλίζοντας παράλληλα την παραγωγικότητα και την επισιτιστική ασφάλεια (1.1), καθώς και αυστηρότερα και εναρμονισμένα πρότυπα παραγωγής εντός της ΕΕ, σε συνδυασμό με ένα διαφανές σύστημα επισήμανσης για όλα τα πωλούμενα προϊόντα, με τη χρήση ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος (5.1).

Συγκριτικά, υπάρχουν μόνο 6 από τα 57 (11 %) μέτρα που δεν έχουν υλοποιηθεί. Το ποσοστό αυτό είναι χαμηλό σε σύγκριση με άλλα θέματα. Τα κενά αφορούν την εισαγωγή υποχρεωτικών φίλτρων CO₂ (3.7) και την πλήρη σταδιακή κατάργηση, μετά από μεταβατική περίοδο, των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα (3.10)· τους περιορισμούς στη διαφήμιση προϊόντων που βλάπτουν το περιβάλλον (5.12)· τον κοινό χάρτη της ΕΕ για περιβαλλοντικά θέματα (6.4)· την παραγωγή τροφίμων και βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης (6.7) και προώθηση μιας διατροφής φυτικής προέλευσης (6.8).

Τροποποίηση των Συνθηκών: ένα μέτρο στο ΚΛΙΜΑ απαιτεί αναθεώρηση των Συνθηκών για πλήρη εφαρμογή. Το μέτρο 6.6 προτείνει, μεταξύ άλλων, να εξεταστεί το ενδεχόμενο να καταστεί η βιοποικιλότητα υποχρεωτικό μάθημα στο σχολείο. Μολονότι η παρούσα έκκληση δεν λαμβάνεται υπόψη, άλλα μέρη του μέτρου για την «ευαισθητοποίηση» και την «εκπαίδευση σχετικά με τα τρόφιμα και τη βιοποικιλότητα» καλύπτονται σε κάποιο βαθμό στη «Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη».

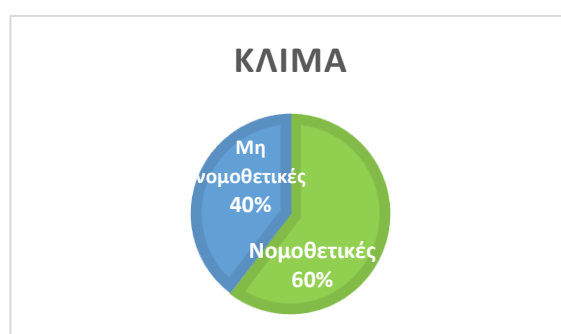
Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

51/57 υλοποιημένα μέτρα - 6/57 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

67/111 νομοθετικές πρωτοβουλίες
44/111 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

2) ΥΓΕΙΑ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Η Ολομέλεια της Διάσκεψης ενέκρινε προτάσεις για το θέμα ΥΓΕΙΑ 4 με 24 μέτρα. Οι προτάσεις επικεντρώνονται στην προώθηση υγιεινών τροφίμων και υγιεινών τρόπων ζωής· στην ενίσχυση του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης· στην ευρύτερη κατανόηση της υγείας και την ισότιμη πρόσβαση στην υγεία για όλους, με περαιτέρω ανάπτυξη και αξιοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας. Ζητούν σε γενικές γραμμές «περισσότερη Ευρώπη» στον τομέα της υγείας, γεγονός που αντικατοπτρίζει επίσης την έκκληση για πιο συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κρίσης της πανδημίας COVID-19.

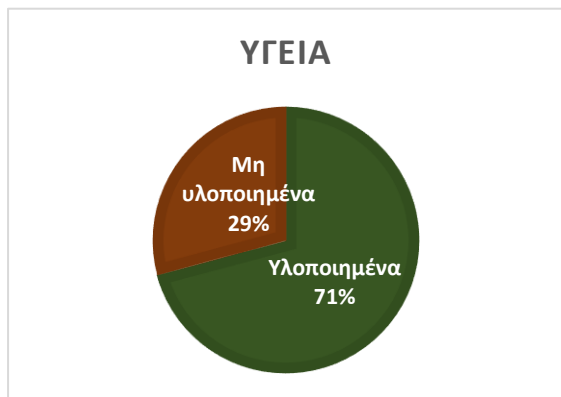
Η ΥΓΕΙΑ είναι ένα ενεργό θέμα στο οποίο δόθηκε σχετικά καλή συνέχεια, με 17 υλοποιημένα μέτρα από τα 24 (71 %). Αξίζει να σημειωθεί ότι 16 από τις 36 (44 %) πρωτοβουλίες εφαρμογής είναι νομοθετικές, δεδομένων των περιορισμένων αρμοδιοτήτων της ΕΕ στον τομέα αυτό, και ότι μόνο το 17 % των διαδικασιών δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί. Ως εκ τούτου, οι ευρωπαίοι νομοθέτες ανταποκρίθηκαν στην έκκληση στο πλαίσιο του μέτρου 10.3 για «Ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας με πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού του ισχύοντος πλαισίου».

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Ειδικότερα, το μέτρο 8.3 είναι ένα από τα πλέον υλοποιημένα στην ΥΓΕΙΑ (10 φορές). Η πρώτη πρόταση αποσκοπεί στη «διασφάλιση στρατηγικής αυτονομίας σε επίπεδο ΕΕ για την αποφυγή της εξάρτησης από τρίτες χώρες για φάρμακα (ιδίως δραστικές ουσίες) και ιατροτεχνολογικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών)· ειδικότερα, θα πρέπει να καταρτιστεί σε επίπεδο ΕΕ κατάλογος βασικών φαρμάκων και φαρμάκων προτεραιότητας, αλλά και καινοτόμων φαρμάκων και θεραπειών (όπως λύσεις βιοτεχνολογίας), με βάση τους υφιστάμενους ευρωπαϊκούς οργανισμούς και την HERA, ώστε να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητά τους για τους πολίτες. Να εξεταστεί το ενδεχόμενο οργάνωσης συντονισμένων στρατηγικών αποθεμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ. Προκειμένου να επιτευχθεί η αναγκαία συντονισμένη, μακροπρόθεσμη δράση σε επίπεδο Ένωσης, να συμπεριληφθούν η υγεία και η υγειονομική περίθαλψη μεταξύ των κοινών αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της ΕΕ με την τροποποίηση του άρθρου 4 ΣΛΕΕ.» Το μέρος αυτό εξετάζεται συχνά, αλλά η δεύτερη πρόταση που ζητεί την υπαγωγή της υγείας στις κοινές αρμοδιότητες — η οποία απαιτεί τροποποίηση των Συνθηκών — δεν είναι.

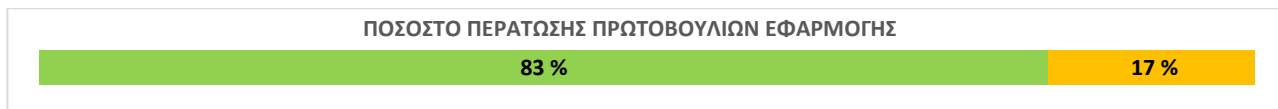
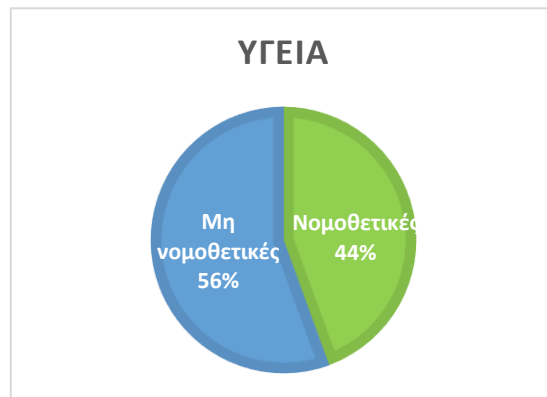
Σχεδόν το ένα τρίτο, ή 7 από τα 24 (29 %) μέτρα της Διάσκεψης για την ΥΓΕΙΑ παραμένει μη υλοποιημένο, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης στήριξης για υγιεινά τρόφιμα σε δημόσιους οργανισμούς (7.4)· επενδύσεων στα συστήματα υγείας (8.5)· της δημιουργίας ενός τυποποιημένου προγράμματος της ΕΕ για την αγωγή στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης (9.2) και της ανάπτυξης μαθημάτων πρώτων βοηθειών για όλους τους πολίτες δωρεάν (9.3). Άλλα σχετίζονται με την επέκταση της πρωτοβουλίας για την εβδομάδα υγείας, αρχής γενομένης από το έτος για την ψυχική υγεία (9.4) (αν και η Επιτροπή ενέκρινε μια «νέα στρατηγική για την ψυχική υγεία»)· της διασφάλιση της οικονομικής προσιτότητας της περίθαλψης, ιδίως της οδοντιατρικής περίθαλψης (10.5) και της ενθάρρυνσης της δωρεάν οδοντιατρικής φροντίδας για τα παιδιά (10.7).

Τροποποίηση των Συνθηκών: Υπάρχουν τρία μέτρα της Διάσκεψης στην ΥΓΕΙΑ (8.3, 10.1, 10.3), τα οποία θα απαιτούσαν τροποποίηση των Συνθηκών για πλήρη εφαρμογή. Σε αυτά ζητείται η θέσπιση «ελάχιστων κοινών προτύπων υγείας» και η σχετική χρηματοδότηση (10.1) και η συμπερίληψη της υγείας και της υγειονομικής περίθαλψης στις κοινές αρμοδιότητες μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της ΕΕ μέσω της τροποποίησης του άρθρου 4 ΣΛΕΕ (8.3, 10.3 - δεύτερο μέρος).

Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης
17/24 υλοποιημένα μέτρα
7/24 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες
16/36 νομοθετικές πρωτοβουλίες
20/36 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ είναι το θέμα με τα περισσότερα μέτρα της Διάσκεψης, δηλαδή 60 μέτρα που χωρίζονται σε 6 προτάσεις. Οι προτάσεις επικεντρώνονται στη βιώσιμη ανάπτυξη και καινοτομία· στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και την εμπάθουση της ενιαίας αγοράς, καθώς και τις αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, τις ισχυρότερες κοινωνικές πολιτικές (ιδίως μέσω της εφαρμογής του ευρωπαϊκού κοινωνικού πυλώνα) και τη δημογραφική μετάβαση. Ένα τελευταίο τμήμα είναι αφιερωμένο στις φορολογικές και φορολογικές πολιτικές.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ έχει υψηλό ποσοστό συνέχειας που δόθηκε της τάξης του 92 %, με περίπου 153 πρωτοβουλίες εφαρμογής και 55 από τα μέτρα της να υλοποιούνται.

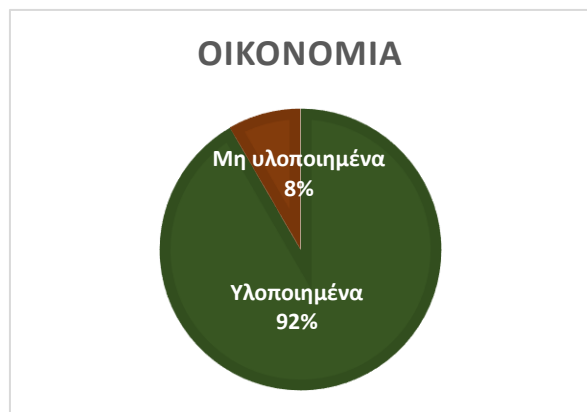
Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι η ενότητα περιλαμβάνει αρκετά από τα μέτρα της Διάσκεψης με το μεγαλύτερο ποσοστό υλοποίησης, τα οποία αντικατοπτρίζουν κάποια αλληλεπικάλυψη των ανησυχιών των πολιτών και της πολιτικής της ΕΕ στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και σε συναφή ζητήματα εφοδιασμού και ασφάλειας. Σε αυτά περιλαμβάνονται, π.χ., διάφορα μέτρα για τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από ξένους παράγοντες σε οικονομικά στρατηγικούς τομείς (17.1, 17.3 και 17.7), ιδίως όσον αφορά την ενέργεια (11.7, 18.2). Το **μοναδικό μέτρο της Διάσκεψης που υλοποιείται συχνότερα είναι το 11.1** για την προώθηση πιο οικολογικών διαδικασιών παραγωγής με την παροχή αρνητικών και θετικών κινήτρων και την αύξηση της τοπικής παραγωγής και κατανάλωσης. Αυτό αποτελεί μέρος 26 διαφορετικών πρωτοβουλιών εφαρμογής. Το μέτρο **12.12** για την αντιμετώπιση της ασφάλειας του εφοδιασμού, ιδίως με τη διαφοροποίηση των εισροών και την αύξηση της παραγωγής βασικών αγαθών στην Ευρώπη, όπως η υγεία, τα τρόφιμα, η ενέργεια, η άμυνα και οι μεταφορές αντικατοπτρίζεται σε 21 πρωτοβουλίες.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ έχει λίγα μόνο μέτρα που δεν έχουν υλοποιηθεί. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται ο υποχρεωτικός «έλεγχος ανταγωνιστικότητας της ΕΕ» (12.21) και, στο πλαίσιο των «ισχυρότερων κοινωνικών πολιτικών», ορισμένες πιο αφηρημένες εκκλήσεις για μη υπονόμηση των δικαιωμάτων κοινωνικής πρόνοιας (14.2)· παροχή πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες σε όλα τα άτομα ηλικίας κάτω των 16 ετών σε ολόκληρη την ΕΕ (14 (4)) και επιμερισμένες δαπάνες στέγασης (14.5).

Τροποποίηση των Συνθηκών: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ έχει 7 μέτρα που προσδιορίστηκαν ότι χρήζουν τροποποίησης των Συνθηκών για την πλήρη υλοποίησή τους. Το μέτρο 12.21 σχετικά με τους υποχρεωτικούς ελέγχους ανταγωνιστικότητας και τη σύσταση «οργανισμού ανταγωνιστικότητας» και το μέτρο 14.4 σχετικά με τη χορήγηση πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ σε όλα τα άτομα ηλικίας κάτω των 16 ετών, σε περίπτωση που οι υπηρεσίες αυτές δεν είναι διαθέσιμες στο εθνικό πλαίσιο. Άλλα μέτρα εξετάστηκαν μόνο στα μέρη που δεν απαιτούν τροποποίηση των Συνθηκών, όπως το μέτρο 13.5 για την προσθήκη ενός «πρωτοκόλλου κοινωνικής πρόοδου στις Συνθήκες» ή το μέτρο 15.8 σχετικά με τη «διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής και υγειονομικής περιθάλψης των ηλικιωμένων», τα οποία παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

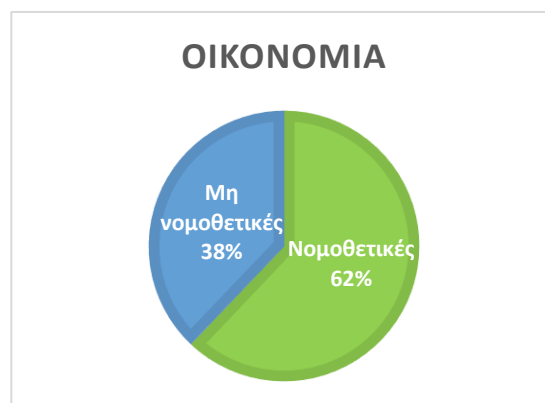
Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

55/60 υλοποιημένα μέτρα
5/60 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

95/153 νομοθετικές πρωτοβουλίες
58/153 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4) Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Το θέμα **Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ** περιλαμβάνει συνολικά **48 μέτρα, τα οποία χωρίζονται σε 8 προτάσεις**. Τα μέτρα αυτά καλύπτουν ευρύ φάσμα ζητημάτων που σχετίζονται με τις εξωτερικές υποθέσεις, το διεθνές εμπόριο και την ασφάλεια και άμυνα. Στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων, αντιμετωπίζονται οι εξαρτήσεις από τρίτες χώρες και προτείνονται αλλαγές στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, όπως η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία και η ενίσχυση του ρόλου του Υπατου Εκπροσώπου. Στον τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, οι προτάσεις υποδεικνύουν την προώθηση του διαλόγου και τη διασφάλιση της ειρήνης, για παράδειγμα, με μια ένοπλη δύναμη της ΕΕ που θα χρησιμοποιείται για την αυτοάμυνα και την πρόληψη της στρατιωτικής δράσης. Όσον αφορά το εμπόριο, οι προτάσεις προτείνουν τη διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού για την ενίσχυση της αυτονομίας της Ευρώπης σε βασικούς τομείς, καθώς και τη θέσπιση υψηλών δεοντολογικών και περιβαλλοντικών προτύπων στις εμπορικές συμφωνίες.

Περίπου οι μισές από τις πρωτοβουλίες εφαρμογής στον τομέα αυτό είναι νομοθετικές. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί υψηλό ποσοστό στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων και μπορεί να εξηγηθεί από τον μεγάλο αριθμό πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την ψηφιακή, την ενεργειακή και την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο αυτού του θέματος. Ορισμένες διαδικασίες δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, με αποτέλεσμα το **21 % των πρωτοβουλιών να βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη**. Το ήμισυ των μη νομοθετικών πρωτοβουλιών συνίσταται κυρίως σε κοινές ανακοινώσεις, οι οποίες καθορίζουν συγκεκριμένες γενικές τομεακές στρατηγικές.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Με την υλοποίηση του **75 % των μέτρων της, Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ** είναι ένας από τους τομείς της Διάσκεψης με την καλύτερη υλοποίηση. Τα εξεταζόμενα μέτρα προτείνουν κυρίως βελτιώσεις όσον αφορά την ενεργειακή εξάρτηση, την ασφάλεια του εφοδιασμού, τη σύνδεση του εξωτερικού εμπορίου με περιβαλλοντικά και δεοντολογικά ζητήματα και τις γενικές εμπορικές πολιτικές. Τα μη υλοποιημένα μέτρα εμπίπτουν κυρίως στην κατηγορία των αλλαγών στη λήψη αποφάσεων (ειδική πλειοψηφία στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και του Υπατου Εκπροσώπου), στις σχέσεις με τους πολίτες (διαφάνεια, συμμετοχή) και στην εκπαίδευση.

Ορισμένα **μη υλοποιημένα μέτρα** είναι αφηρημένα, π.χ. «πλήρης στήριξη [...] των πολιτών που επιλέγουν να συμμετάσχουν στην οργανωμένη κοινωνία των πολιτών» (22.3), γεγονός που καθιστά πιο περίπλοκη τη σύνδεση με τις πρωτοβουλίες. Άλλα, όπως η «κύρωση των πρόσφατα συναφθεισών εμπορικών συμφωνιών» (21.5), δεν αποτελούν ζήτημα στο οποίο πρέπει να δοθεί συνέχεια σε επίπεδο ΕΕ, αλλά σε επίπεδο των κρατών μελών.

Τροποποίηση των Συνθηκών: Δύο μέτρα απαιτούν την τροποποίηση των Συνθηκών, ήτοι η «ΚΕΠΠΑ που θα αποφασιστεί με ειδική πλειοψηφία» (21.1) και η «ενίσχυση του ρόλου του Υπατου Εκπροσώπου» (21.3). Είναι σαφές ότι και τα δύο αυτά μέτρα δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί.

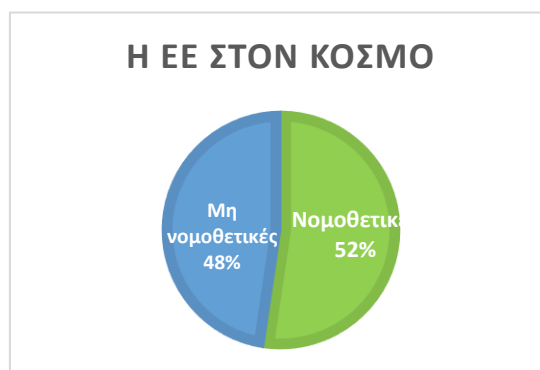
Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

36/48 υλοποιημένα μέτρα - 12/48 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

45/86 νομοθετικές πρωτοβουλίες

41/86 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

79 %

21 %

5) ΑΞΙΕΣ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Το θέμα ΑΞΙΕΣ περιλαμβάνει ένα πολύ ευρύ φάσμα 6 προτάσεων που περιλαμβάνουν 24 μέτρα. Αυτά επεκτείνονται στο κράτος δικαίου, τις δημοκρατικές αξίες και την ευρωπαϊκή ταυτότητα· την προστασία δεδομένων· τα μέσα ενημέρωσης, τις ψευδείς ειδήσεις και την κυβερνοασφάλεια· την καταπολέμηση των διακρίσεων, την ισότητα και την ποιότητα ζωής και τα δικαιώματα των ζώων και τη γεωργία.

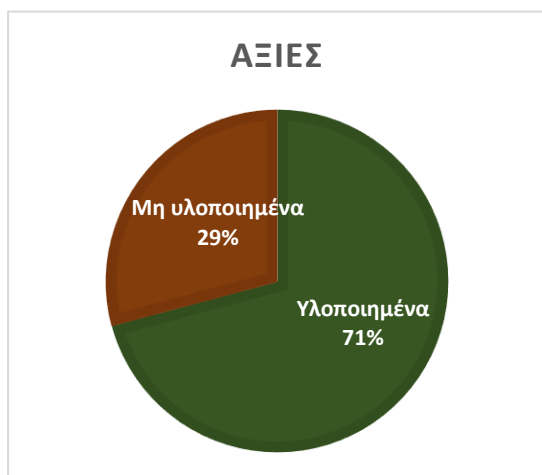
Η νομοθεσία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον τομέα αυτό, καθώς 19 από τα 31 μέτρα έχουν νομοθετικό χαρακτήρα (61 %), ενώ τα υπόλοιπα 12 είναι μη νομοθετικά (39 %). Επιπλέον, το 71 % των νομοθετικών μέτρων έχει ολοκληρωθεί, ενώ το 29 % αναμένει περαιτέρω πρόοδο.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Αρκετά μέτρα παραμένουν μη υλοποιημένα, αποκαλύπτοντας βασικά θέματα που απαιτούν μεγαλύτερη προσοχή για τους πολίτες. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ενίσχυση της εφαρμογής των αξιών της ΕΕ και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (25.1, 25.3, 25.4)· η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων με έμφαση στους ανηλίκους (26.3, 26.4)· η δημιουργία ενός οργανισμού της ΕΕ για την παραπληροφόρηση και τον έλεγχο γεγονότων (27.3) και η θέσπιση οικονομικών κυρώσεων για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις (30.2).

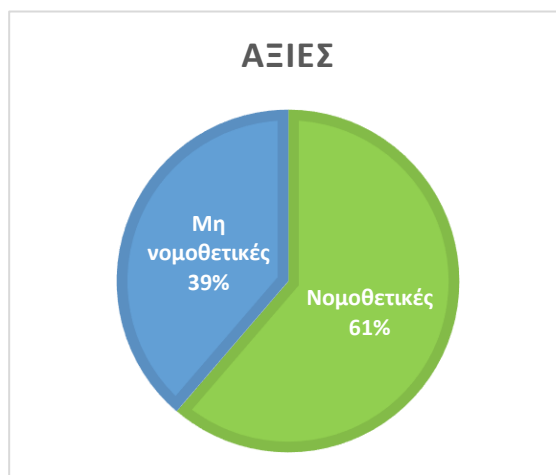
Τροποποίηση των Συνθηκών: Η αναθεώρηση των Συνθηκών έχει προσδιοριστεί ως αναγκαίο βήμα για τρία μέτρα προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης εφαρμογή (25.4· 27.4· 29.5). Δύο από αυτά (27.4· 29.5) φέρουν την ένδειξη «μερικώς υλοποιημένα». Απαιτούν να καταστούν υποχρεωτικές οι πολιτικές και τα πρότυπα, για την προώθηση του γραμματισμού των πολιτών στα μέσα επικοινωνίας και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την παραπληροφόρηση και την ακούσια διάδοση ψευδών ειδήσεων, μεταξύ άλλων μέσω υποχρεωτικής σχολικής κατάρτισης. Το δεύτερο μέτρο ζητεί να διασφαλιστεί η δημιουργία και η διευκόλυνση οικονομικά προσιτών νηπιαγωγείων, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και δωρεάν παιδική μέριμνα για όσους το έχουν ανάγκη.

Το μη υλοποιημένο μέτρο 25.4 αποσκοπεί στην ενίσχυση του καθεστώτος του κράτους δικαίου, δηλώνοντας ότι «κάθε αναγκαία νομική οδός, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων των Συνθηκών, θα πρέπει να θεωρείται ότι τιμωρεί τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου».

Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης
17/24 υλοποιημένα μέτρα
7/24 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες
19/31 νομοθετικές πρωτοβουλίες
12/31 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

6) ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Όσον αφορά την ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ, η Ολομέλεια της Διάσκεψης ενέκρινε 5 προτάσεις που χωρίζονται σε 40 μέτρα. Οι προτάσεις επικεντρώνονται στην παροχή στους πολίτες πρόσβασης σε ψηφιακές υποδομές και στις δεξιότητες για έναν επιτυχημένο ψηφιακό μετασχηματισμό. Ψηφιακή κοινωνία θα πρέπει επίσης να είναι ασφαλής, αξιόπιστη και να διασφαλίζει υψηλά επίπεδα προστασίας των δεδομένων. δίνεται περαιτέρω έμφαση στην ψηφιακή καινοτομία και στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της κοινωνικής και βιώσιμης οικονομίας.

Τα μέτρα της Διάσκεψης καλύπτονται από 66 εκτελεστικές πρωτοβουλίες, εκ των οποίων το 62 % είναι νομοθετικές πρωτοβουλίες. Το ποσοστό ολοκλήρωσης είναι πολύ υψηλό, με το 85 % των πρωτοβουλιών να έχουν ολοκληρωθεί και αρκετοί φάκελοι του υπόλοιπου 15 % να πλησιάζουν την ολοκλήρωση.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Με περίπου το 75 % των μέτρων να έχουν υλοποιηθεί στον τομέα αυτό, η ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ταιριάζει με τον μέσο όρο της Διάσκεψης. Το μέτρο 31.1 σχετικά με τις επενδύσεις σε υποδομές υψηλής ποιότητας και το μέτρο 35.7 για την οικοδόμηση μιας υποδομής με βάση τις ευρωπαϊκές αξίες κατατάσσονται ως ορισμένα από τα μέτρα με το μεγαλύτερο ποσοστό υλοποίησης. Έμφαση δεν δίνεται μόνο στη βελτίωση των ψηφιακών υποδομών, αλλά τάσσεται υπέρ της συνεκτίμησης των ευρωπαϊκών αξιών και τυχόν υποκείμενων κινδύνων, για παράδειγμα στην εκπαίδευση ή στο εργασιακό περιβάλλον. Συνολικά, η τάση είναι να στοχεύει σε ένα καλά ρυθμισμένο και χωρίς αποκλεισμούς ψηφιακό περιβάλλον, το οποίο, ωστόσο, παραμένει ανοικτό, ανταγωνιστικό και καινοτόμο.

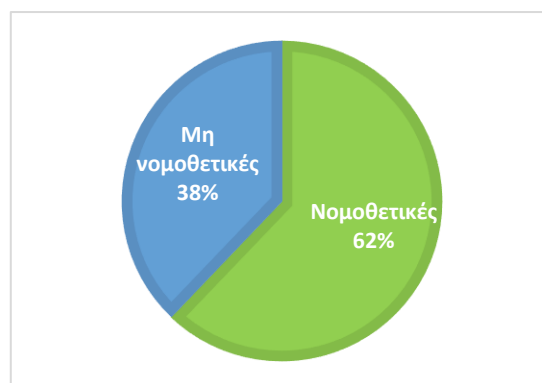
Εξακολουθούν να υπάρχουν 10 μη υλοποιημένα μέτρα (32.6· 33.6· 34.4, 34.5, 34.6, 34.8· 35.2, 35.4, 35.5, 35.11). Σε αυτά προτείνονται σχετικά συγκεκριμένες δράσεις για την ανάπτυξη και τη στήριξη ψηφιακών πλατφορμών, περαιτέρω πρωτοβουλίες για την προστασία των δεδομένων και άλλες προσπάθειες ψηφιοποίησης. Μολονότι τα μέτρα αυτά δεν έχουν υλοποιηθεί, ενδεχομένως λόγω του ειδικού ή αντιστρόφως αφηρημένου χαρακτήρα τους, οι τομείς πολιτικής φαίνεται να καλύπτονται γενικότερα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να καλύπτονται από άλλα παρόμοια μέτρα της Διάσκεψης.

Τροποποίηση των Συνθηκών: Δύο μέτρα απαιτούν τροποποιήσεις των Συνθηκών για πλήρη εφαρμογή (32.1, 32.2). Και τα δύο συνιστούν μια μορφή εναρμόνισης των σχολικών προγραμμάτων σπουδών και της διδασκαλίας δεξιοτήτων, τα οποία απαιτούν τροποποίηση των Συνθηκών. Άλλα στοιχεία —για τα οποία δεν απαιτείται τροποποίηση των Συνθηκών— έχουν υλοποιηθεί με τις προαναφερθείσες πρωτοβουλίες.

Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα
30/40 περατωθείσες διαδικασίες
10/40 μη περατωθείσες διαδικασίες

Νομοθετική και μη νομοθετική
41/66 νομοθετικές πρωτοβουλίες
25/66 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

7) ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Η Ολομέλεια της Διάσκεψης ενέκρινε **5 προτάσεις για τη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, που περιλαμβάνουν συνολικά 33 μέτρα**. Αυτά περιστρέφονται γύρω από τέσσερις κύριους στόχους: ενίσχυση της ενημέρωσης των πολιτών, της συμμετοχής και της συμμετοχής των νέων· ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της προσβασιμότητας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων· προώθηση της δημοκρατίας, των εκλογικών διαδικασιών και της επικουρικότητας, καθώς και μεταρρύθμιση των μηχανισμών λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Μεταξύ των 33 μέτρων της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, υλοποιήθηκαν 13 (39 %). 20 μέτρα παραμένουν μη υλοποιημένα (61 %). Αυτό καθιστά τη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ τον τομέα της Διάσκεψης με το χαμηλότερο ποσοστό υλοποίησης. Από τις 16 αντίστοιχες πρωτοβουλίες εφαρμογής, το 63 % είναι μη νομοθετικές και το 37 % νομοθετικές. Ταυτόχρονα, αν και λίγες σε αριθμό, οι πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν παρουσιάζουν ικανοποιητικό ποσοστό ολοκλήρωσης, με 13 πρωτοβουλίες (81 %) να έχουν ολοκληρωθεί, ενώ απομένουν μόνο τρεις ημιτελείς πρωτοβουλίες.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Ορισμένα μη υλοποιημένα μέτρα καλύπτουν θέματα που σχετίζονται με τη διαφάνεια, όπως π.χ. η συμμετοχή των πολιτών μέσω διαδικτυακών πλατφορμών· η ενίσχυση της διαφάνειας και η τυποποίηση της εκπαίδευσης σε όλα τα κράτη μέλη. Μια άλλη σειρά μη υλοποιημένων μέτρων έχουν ως στόχο να καταστήσουν δυνατή τη μεγαλύτερη συμμετοχή μέσω μόνιμων συνελεύσεων πολιτών, της ενίσχυσης της συμμετοχής των νέων και του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών στη λήψη αποφάσεων, της καθιέρωσης δημοψηφισμάτων σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και της μετονομασίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ ώστε να καταστούν πιο προσβάσιμα στους πολίτες. Μια άλλη δέσμη μέτρων επικεντρώνεται στις ευρωπαϊκές πολιτικές δομές, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας και των ικανοτήτων λήψης αποφάσεων, της έναρξης συζητήσεων για ένα ευρωπαϊκό σύνταγμα, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες σχετικά με την επικουρικότητα.

Τροποποίηση των Συνθηκών: Συνολικά **10 μέτρα στη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ έχουν επισημανθεί ότι απαιτούν τροποποιήσεις των Συνθηκών για πλήρη εφαρμογή:** (37.1, 37.6, 38.2, 38.4, 39.1, 39.3, 39.6, 39.7, 40.2, 40.3). Αυτό αντιπροσωπεύει ένα σαφές κενό στη συνέχεια που δόθηκε στη Διάσκεψη· τα περισσότερα από τα μη υλοποιημένα μέτρα στο πλαίσιο αυτού του θέματος απαιτούν τροποποιήσεις των Συνθηκών. Ορισμένα από τα μέτρα απαιτούν περισσότερα δικαιώματα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος πρωτοβουλίας, του δικαιώματος λήψης αποφάσεων σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και του δικαιώματος έναρξης δημοψηφίσματος σε επίπεδο ΕΕ. Άλλα μέτρα πρότειναν την άμεση εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής από τους πολίτες ή μέσω ενός συστήματος κορυφαίων υποψηφίων, και τη μετάβαση στη λήψη αποφάσεων από τον γενικό κανόνα της ομοφωνίας στην ειδική πλειοψηφία. **Η πρόταση 39 ξεχωρίζει με τα επτά αντίστοιχα μέτρα για τη λήψη αποφάσεων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να μην υλοποιηθεί.**

Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

13/33 υλοποιημένα μέτρα	6/16 νομοθετικές πρωτοβουλίες
20/33 μη υλοποιημένα μέτρα	10/16 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

8) ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Όσον αφορά τη ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, η Ολομέλεια της Διάσκεψης ενέκρινε 5 προτάσεις με συνολικά 16 μέτρα. Αυτά περιστρέφονται γύρω από τρεις βασικούς τομείς: νόμιμη μετανάστευση, παράτυπη μετανάστευση, άσυλο και ένταξη. Παρά το γεγονός (ή ίσως λόγω) του γεγονότος ότι η μετανάστευση έχει αποδειχθεί ένας από τους πλέον αμφιλεγόμενους τομείς πολιτικής για την Ένωση τα τελευταία χρόνια, το αποτέλεσμα της Διάσκεψης στοχεύει σε μια φιλόδοξη συντονισμένη ευρωπαϊκή ατζέντα επί του θέματος.

Σε 11 από τα 16 μέτρα της Διάσκεψης (69 %) δόθηκε συνέχεια από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες εφαρμογής, γεγονός που καθιστά τη ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ τον τρίτο λιγότερο υλοποιημένο τομέα μετά τη ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και την ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. 17 από τις 23 πρωτοβουλίες εφαρμογής έχουν ολοκληρωθεί (74 %), ενώ οι υπόλοιπες 6 πρωτοβουλίες (26 %) εξακολουθούν να εκκρεμούν.

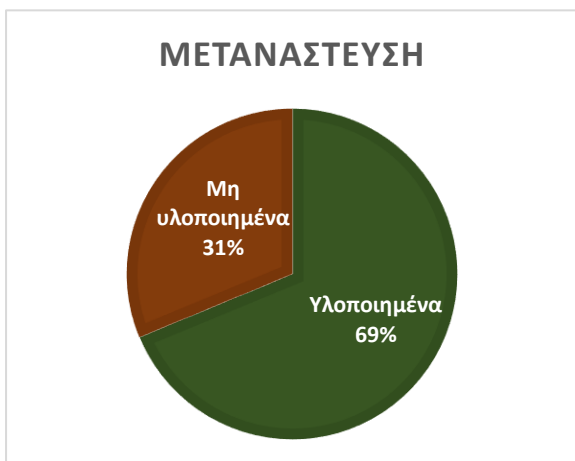
Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: Μια σειρά πρωτοβουλιών εγκρίθηκαν πολύ πρόσφατα, τον Μάιο του 2024, ως αναπόσπαστο μέρος του νέου συμφώνου του 2020 για τη μετανάστευση και το άσυλο. Οι νέοι κανονισμοί για το άσυλο και τη διαχείριση της μετανάστευσης και τις διαδικασίες ασύλου, μαζί με την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής, αφορούν μεγάλο αριθμό μέτρων της Διάσκεψης.

5 μέτρα (31 %) δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί. Τα κενά επικεντρώνονται στα ακόλουθα ζητήματα: τη σύγκλιση των συνθηκών εργασίας (41.4)· την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών της ΕΕ σχετικά με τη μετανάστευση (41.5)· τη διάθεση πρόσθετων πόρων για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο (44.5)· τη θέσπιση προγραμμάτων κατάρτισης για τους πρόσφυγες από τα κράτη μέλη (45.1) και διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους αιτούντες άσυλο με τα σχετικά προσόντα (45.2).

Τροποποίηση των Συνθηκών: Δεν έχει αναφερθεί απαίτηση τροποποίησης των Συνθηκών για κανένα από τα μέτρα στο πλαίσιο της ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ.

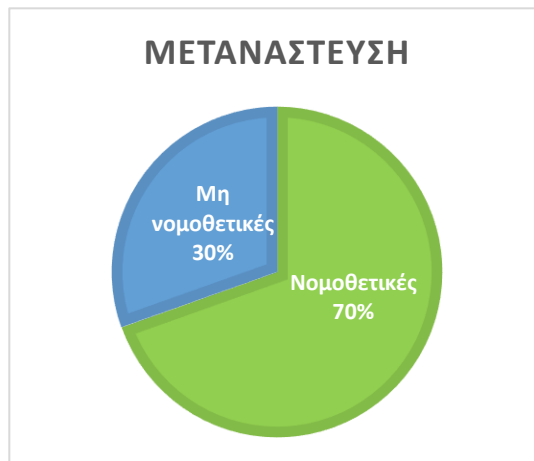
Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης

11/16 υλοποιημένα μέτρα
5/16 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

16/23 νομοθετικές πρωτοβουλίες
7/23 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

9) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ καλύπτει 4 προτάσεις με 24 μέτρα: Πρόκειται για τον τομέα στον οποίο δόθηκε λιγότερο συνέχεια. Μόνο 25 διαδικασίες κινήθηκαν και πολλά μέτρα παραμένουν μη υλοποιημένα, κυρίως για τις ίδιες τρεις προτάσεις. (Ζητήματα που αφορούν την ευρωπαϊκή νεολαία: Πολιτισμός και ανταλλαγές, Αθλητισμός). **Όπου αναλαμβάνεται δράση, στο πλαίσιο της πρότασης για την Εκπαίδευση, οι πρωτοβουλίες είναι ως επί το πλείστον μη νομοθετικές (84 %).** Έτσι, ίσως λόγω των λιγότερων νομοθετικών διαδικασιών, η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ έχει πολύ καλό ποσοστό ολοκλήρωσης της τάξης του 92 %.

Ειδικά μέτρα της Διάσκεψης: το μέτρο 46.2 ξεχωρίζει. Με μεγάλο ποσοστό υλοποίησης, αποσκοπεί στη δημιουργία, έως το 2025, ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, εντός του οποίου όλοι οι πολίτες θα έχουν ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση. Επικεντρώνεται σε συνιστώσες της τυπικής εκπαίδευσης και της διά βίου μάθησης (π.χ. αγωγή του πολίτη, αξίες και ιστορία της ΕΕ: ψηφιακές δεξιότητες, STEAM, επιχειρηματικότητα και έρευνα: κριτική σκέψη και ευαισθητοποίηση των μέσων ενημέρωσης, μη τεχνικές δεξιότητες και καταπολέμηση του εκφοβισμού και του ρατσισμού: περιβαλλοντική βιωσιμότητα και υγεία, και υποχρεωτικό μάθημα για τη βιοποικιλότητα). Διάφορες πτυχές έχουν υλοποιηθεί μέσω μη δεσμευτικών στρατηγικών και πρακτικών εργαλείων, όπως η δέσμη μέτρων για την κινητικότητα ταλέντων: Συστάσεις σχετικά με την ψηφιακή εκπαίδευση, την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τη δημιουργία της πύλης του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, μιας ομάδας εμπειρογνομόνων για την ευημερία στο σχολείο και το «Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023».

Αυτό έρχεται σε αντίθεση με 11 μη υλοποιημένα μέτρα της Διάσκεψης, τα οποία αφορούν τρεις από τις τέσσερις προτάσεις. Πρώτον, στα **Ζητήματα που αφορούν τη νεολαία** (ηλικία 16 ετών για την ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές εκλογές (47.2): επισκέψεις εργασίας για μαθητές λυκείου (47.3): χρηματοδότηση των ενισχυμένων ευρωπαϊκών εγγυήσεων για τη νεολαία (47.4): βιοτικό επίπεδο για τους νέους, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε κοινωνική προστασία και στέγαση. Δεύτερον, στον τομέα του **Πολιτισμού και των ανταλλαγών**, για την προώθηση της πολυγλωσσίας, συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών μαθημάτων δεύτερης γλώσσας (48.2): η 9η Μαΐου ως κοινή ευρωπαϊκή αργία (48.3) και η προστασία των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα σε επίπεδο ΕΕ (48.5). Τρίτον, τα μέτρα για την προώθηση του **αθλητισμού** ως μέσου ευρωπαϊκής πολιτικής για τις αξίες, τον πολιτισμό και την εκπαίδευση έχουν αναδειχθεί σε πραγματικό σημείο για την προσοχή των πολιτών, αλλά επίσης δεν έχουν εφαρμοστεί. Αυτό περιλαμβάνει την έμφαση στις αξίες μέσω της αθλητικής πρακτικής στην εκπαίδευση (49.1): να συμπεριληφθούν οι αθλητικές δραστηριότητες στα προγράμματα ανταλλαγών σε επίπεδο ΕΕ (49.3): να βελτιωθούν τα τοπικά και παραδοσιακά αθλήματα (49.4) και να ενθαρρυνθεί η προβολή της ευρωπαϊκής ταυτότητας σε αθλητικές εκδηλώσεις κ.λπ. (49.5).

Τροποποίηση των Συνθηκών: 3 μέτρα απαιτούν ενδεχομένως τροποποιήσεις των Συνθηκών. Τα μέτρα 46.1, 48.2, 48.3 απαιτούν κοινές αρμοδιότητες στον τομέα της εκπαίδευσης, μια σειρά διαφορετικών ελάχιστων εκπαιδευτικών προτύπων σε επίπεδο ΕΕ και την Ημέρα της Ευρώπης στις 9 Μαΐου, τα οποία δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί. Επιπλέον, πολλά στοιχεία σε άλλα θέματα, τα οποία απαιτούν τροποποίηση των Συνθηκών, αφορούν τη θέσπιση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, π.χ. για τη βιοποικιλότητα.

**Υλοποιημένα και μη υλοποιημένα μέτρα της
Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης**
13/24 υλοποιημένα μέτρα
11/24 μη υλοποιημένα μέτρα

Νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες
4/25 νομοθετικές πρωτοβουλίες
21/25 μη νομοθετικές πρωτοβουλίες

